

Gajeva 3, 52100 Pula
Telefon/faks: 052 506 065
e-mail: ured@zelena-istra.hr
url: www.zelena-istra.hr

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
Telefon: 01/3717-111
e-mail: ministar@mingor.hr
url: <https://mingor.gov.hr/>

Ministru gospodarstva i održivog razvoja RH

16. prosinca 2021.

Predmet: **Nova Strategija EU za tlo do 2030., u okviru Europskog zelenog plana**

Poštovani ministre Ćoriću,

nadolazeći će mjeseci biti ključni za europske politike zaštite tla.

Europska komisija je 17. studenog ove godine predstavila Komunikaciju o novoj Strategiji za tlo do 2030.¹. Komunikacija sadrži i obavezu da se do 2023. godine iznese poseban zakonodavni prijedlog o zdravlju tla kojim će se omogućiti postizanje ciljeva ove strategije i postizanje dobrog zdravlja tla u cijeloj EU do 2050. Zakonodavni prijedlog temelji se na Rezoluciji Europskog parlamenta o zaštiti tla (2021/2548(RSP)), kao i na eksplicitnoj podršci nekoliko država članica.

Zdravo tlo ima središnju ulogu u prirodnom kapitalu na koji se naša država oslanja kako bi osigurala dobrobit zajednice te zaštitila prirodu i krajolik koje smo dobili u nasljeđe. Briga o tlu, njegovoj plodnosti i zdravlju oduvijek je bila odgovornost naše zajednice. Međutim, tlo trpi i posljedice učinka zajedničkih odluka, počevši od odluka koje se odnose na Zajedničku poljoprivrednu politiku EU i, u posljednje vrijeme, na politike obnovljivih izvora energije i biogospodarstva.

Tijekom posljednjih desetljeća povećali smo svoje zahtjeve prema tlu: od (sigurnog) temelja za razvoj naselja i infrastrukture, preko resursa koji omogućava rastuću proizvodnju hrane, drvne građe i sirovina, do komponente okoliša koja služi za odlaganje otpadnih tvari i materijala. Kao posljedica toga, degradacija i gubitak zdravlja tla problem je koji je rasprostranjen kako u našoj zemlji, tako i na cijelom europskom teritoriju, iako s različitim značajkama: stručna skupina Misije za zdravlje tla i hranu i Europske agencije za okoliš izjavili su da 60% do 70% obradivih tla EU-a

---

¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija; Strategija EU-a za tlo do 2030. - ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu

nije zdravo. Procjenjuje se da troškovi povezani s degradacijom tla na području EU-a iznose 50 milijardi eura godišnje.

Države članice i Europska unija dužne su se zajedno suočiti s izazovom "zdravo tlo do 2030.", što je dio obaveza iz Europskog zelenog plana, kao i ciljeva održivog razvoja UN-ove Agende 2030. Promjena trenutačnih trendova degradacije tla mora biti apsolutni prioritet kako bi se očuvale ključne usluge koje nam zdravo tlo pruža: skladištenje ugljika, apsorpcija i regulacija vode, pročišćavanje tvari, recikliranje elemenata ključnih za život, jamstvo za proizvodnju i zdravstvenu ispravnost hrane te poboljšanje otpornosti na učinke klimatskih promjena.

Budući da je degradacija tla prijetnja za cijelu Europsku uniju, zdravlje tla zahtijeva provedbu okvira zajedničkih, usklađenih standarda na europskoj razini, uključujući definiranje jednakih uvjeta za rješavanje potrebnih ulaganja i programa obnove.

Upućujemo vam hitan apel da osigurate uključivanje naše Vlade u proces izgradnje Europskog zakona o zdravlju tla, uz otvoren i uključiv pristup i svijest da je zaštita tla naš zajednički izazov. Do sada se 'supsidijarnost' u zakonodavstvu koje se tiče tla tumačila na isključiv način, što je dovelo do nedostatka djelovanja izvan lokalne dimenzije. Podržavamo proaktivan koncept supsidijarnosti u upravljanju, u kojem različite institucije surađuju u postizanju zdravlja tla, svaka na vlastitoj razini i u geografskom kontekstu, ali u okviru zajedničkog sustava obveza i pravila: potreban je pravni okvir za usmjeravanje na preuzimanje tako zahtjevne obveze, kao što je zaustavljanje i promjena trenda degradacije tla, u cijeloj EU.

Nadamo se da će i naša zemlja doprinijeti raspravi o Zakonu o zdravlju tla, koja će započeti uskoro okviru Vijeća za okoliš - jer u zdravlju tla leži vrlo važan dio budućnosti i mogućnosti našeg društva. Rado ćemo osigurati informacije i dokumente za raspravu u vezi s temom tako ključnom za zaštitu našeg okoliša i dobrobiti zajednice. Kao prvi doprinos prilažemo Službeno stajalište europskih organizacija za zaštitu okoliša podneseno Komisiji u travnju na javnom savjetovanju o novoj strategiji EU za zaštitu tla. U Stajalištu su iznesena očekivanja koja dijele mnoge europske udruge za zaštitu okoliša u pogledu Strategije zaštite tla.

S poštovanjem,

Udruga Zelena Istra
Brodsko ekološko društvo – BED
DOOR – Društvo za oblikovanje održivog razvoja
Eko Pan
Ekološka udruga Krka Knin
Hrvatska permakultura
Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode
Permakultura Dalmacija
Udruga Eko – Zadar
Udruga Gredica
Udruga Tatavaka
Udruga za održivi razvoj Hrvatske
Udruga za prirodu, okoliš i održiv razvoj Sunce
ZMAG – Zelena mreža aktivističkih grupa
Zelena akcija
WWF Adria

